

ZZg Nieuws

Niet vergeten!

Nooit vergeet ik

Ik vergeet nooit de mens
die ik maakte,
in mijn handpalm gegrift
staat je naam.
En ik bracht je weer thuis
uit de vreemde.
Deze ruimte
hier mag je bestaan.

Zou ik ooit je vergeten,
zou ik ooit je verlaten?
Nooit vergeet ik mijn eigen kind.

Andries Govaart

Ik hou van jou, ik zorg voor jou

Niet vergeten: boodschappen doen, fiets naar de fietsenmaker brengen, aansluitend een vergadering. Talloze taken die je in het dagelijks leven niet moet vergeten. In de hectiek van ons drukke bestaan is het moeilijk om af en toe bewust stil te staan bij je eigen leven... of bij het leven van een ander.

In Uvira, een stad in het oosten van Congo, krijgt 'niet vergeten' een duidelijke betekenis. Hier worden weeskinderen liefdevol opgevangen in een weeshuis van de Broedergemeente. 'Mama's' met een groot hart omringen ze met hun liefde en vormen met hen een nieuwe familie. In hun dagelijks leven maken deze moeders het verschil door tegen deze kinderen te zeggen: ik hou van jou, ik zorg voor jou. U leest er meer over op pagina 2.

Voor het ZZg is dit een voorbeeld van praktisch evangelie, naastenliefde in navolging van Jezus Christus. Het is ook precies waar de zending over gaat, namelijk doen zoals Jezus deed door om te zien naar de ander en een hand uitsteken naar mensen die het moeilijk hebben. Het ZZg heeft oog voor hen, de kinderen en hun mama's in het weeshuis en nog veel meer vergeten mensen in moeilijke omstandigheden.

Ook u, zendingsgenoot, laat door uw steun zien dat u hen niet vergeet. Uw gebed en uw gift zorgen ervoor dat zij het volhouden. Fijn als u blijft meedoen, want 'niet vergeten' is een stille kracht die levens kan veranderen.

In verbondenheid,

Daniël Claas

Daniël Claas, Communicatie & Relaties

Zeister Zendingsgenootschap

Jaargang 189 nr. 1 februari 2024

Uvira: een warm thuis in een weeshuis

Er zijn wereldwijd een kleine miljoen mensen lid van de Evangelische Broedergemeente. Alhoewel ze verbonden zijn door dezelfde kerk, staat niet elke broeder of zuster voor dezelfde problemen. Waar we ons in Nederland veelal bezig houden met de uitdagingen die vergrijzing met zich meebrengt, hebben andere landen niet zozeer te maken met een krimpende kerk maar meer met de gevolgen van een door oorlog verscheurde maatschappij. Zo ook in Congo, waar meer dan 21.000 mensen lid zijn van de Broedergemeente. Hier stellen wij u voor aan de Moravians van Uvira, een stad in het oosten van het land. Ontmoet de kinderen die in het weeshuis wonen dat de Broedergemeente van Congo bouwde.

De Broedergemeente van Congo begon in 1980 aan de oever van het Tanganyikameer als een missiegebied van de *Moravian Church* in West-Tanzania (MCWT). In de jaren die volgden waren er veel problemen gebaseerd op tribalisme, jaloezie, eigenbelang en macht. Toch wist de kerk uit te breiden. Op dit moment is de kerk in Congo aanwezig in 6 provincies en telt de kerk 48 gemeenten en 11 voorgangers.

Vrede?

In Uvira, een stad in de provincie Zuid-Kivu in Oost-Congo, houdt de Broedergemeente haar diensten in een stenen gebouw met rode deuren. Het afgelegen oosten van Congo is jarenlang een onrustig oorlogsgebied geweest, waar rondtrekkende rebelligroepen met veel geweld strenden om macht en kostbare grondstoffen. De lokale bevolking heeft er ernstig onder geleden. Velen kunnen zich niet meer voorstellen wat 'vrede' is en hoe dat eruit ziet.

Er zijn kinderen geboren die de regio nooit zonder conflict hebben meegeemaakt. Er zijn ook veel kinderen die hun ouders zijn verloren en zo dus wees zijn geworden. Er is niet altijd iemand om zich over hen te ontfermen. Mensen sloegen massaal op de vlucht en veel kinderen raakten getraumatiseerd doordat familieleden voor hun ogen werden vermoord.

De situatie werd weer rustiger. De bevolking kreeg de kans de draad weer op te pakken en aan een nieuwe samenleving te gaan bouwen.

Uvira ligt aan het uiteinde van het Tanganyikameer dat daar een grens vormt tussen Congo en Burundi. Het meer is het op twee na diepste in de wereld en staat bekend om de grote diversiteit aan vissoorten. Voor de inwoners van Uvira is het een meer daarom een bron

van inkomsten, maar door klimaatverandering staat de toekomst van de visserij onder druk. Veel gezinnen hebben moeite om de eindjes aan elkaar te knopen. Nu laait het geweld weer op en ziet de toekomst er vooralsnog niet rooskleurig uit.

Weeskinderen

De Broedergemeente in Uvira bekommert zich om de vele weeskinderen in hun regio. Dat zijn er naar schatting meer dan 1000. Een deel van hen kon ondergebracht worden in lokale pleegzinnen in Uvira. Maar weeskinderen met een beperking wilde bijna niemand opnemen. Met financiële steun vanuit Denemarken bouwde de kerk daarom in 2015 een weeshuis speciaal voor kinderen met een beperking. Het kreeg de naam Knudsen House Centre, naar de Deense missionaris Knud Elmo Knudsen die de eerste zes jaar van zijn leven in Congo woonde. Anno 2024 verblijven er zo'n 50 kinderen in het weeshuis. We schrijven hier over één weeshuis, maar het geheel bestaat uit vijf woonhuizen met 10 kinderen in de leeftijd van 5 tot 18 jaar per huis. Deze verdeling geeft stabiliteit en rust. In ieder huis woont ook een 'moeder' die voor 'haar' 10 kinderen zorgt.

Een van de vijf woonhuizen op het terrein van het weeshuis

Het weeshuis

De kinderen voelen zich, met beperking en al, geaccepteerd en geliefd in het weeshuis. Ze gaan naar school en kunnen zich daardoor richten op de toekomst. Sommigen komen in aanmerking voor een orthopedische operatie die hun fysieke mogelijkheden sterk verbetert.

Het hele complex ligt bovenop een steile, rotsachtige heuvel ten zuiden van Uvira. Transport van de kinderen en benodigde goederen, zoals eten en drinken, is niet eenvoudig. Vorig jaar hielp het ZZg het weeshuis met de aanschaf van een auto, die de kinderen naar verschillende activiteiten kan vervoeren, zoals het jeugdkoor en de kerk op zondag.

Kinderen uit een van de vijf woonhuizen met hun 'mama'

Intussen hebben de oprichters niet stilgezeten: naast het weeshuis is er nu ook een school waar ongeveer 300 kinderen naar toe gaan. Mona is een van die kinderen. Ze heeft een bewegingsstoornis. Mona zit niet alleen met kinderen uit het weeshuis in de klas, ook andere kinderen uit het dorp komen hier naar school. De hoop is dat dit zal leiden tot meer acceptatie, iets wat niet vanzelfsprekend is voor kinderen met een handicap in de samenleving van Congo. Naast het weeshuis en de school werd er ook nog een gezondheidscentrum gebouwd. Hierdoor is de basiszorg voor de weeskinderen van Uvira en de mensen uit het dorp goed geborgd.

Kinderen in schooluniform

Toekomst

Kinderen hebben de toekomst. Daarom steunt het ZZg dit belangrijke werk in het weeshuis van Uvira. In een land dat zo verscheurd is, is het belangrijk om de jongste generatie zo goed mogelijk te ondersteunen. Liefdevolle opvang in een veilige thuis-situatie is voor kinderen van levensbelang en dat kan dit weeshuis bieden. De Broedergemeente in Congo kan uw steun daarbij goed gebruiken, zodat de kinderen in het weeshuis kunnen wonen en naar school kunnen gaan. De mensen van de Broedergemeente van Uvira werken hard aan een veilige en mooie toekomst voor hun eigen land, voor zichzelf maar nog meer voor de generaties na hen.

Het ZZg stelt voor dit werk in 2024 een bijdrage van € 6.700 beschikbaar. Doet u mee?

Mona in schooluniform

Mona zit in de derde klas en woont in een van de vijf huizen van het weeshuis. Sinds haar geboorte heeft ze een bewegingsstoornis in haar been. Ze vertelt: "In Baraka, een dorp waar ik eerder woonde en dat zo'n 90 kilometer van Uvira ligt, hoorde ik over Knudsen's House Center. Zo kwam ik hierheen." Mona verbleef de afgelopen acht jaar in het weeshuis waar ze psychosociale, materiële en fysieke hulp kreeg en, het allerbelangrijkste, een thuis. Met schooluniform en al is ze nu iedere dag opnieuw weer helemaal klaar voor school. "Ik droom ervan om een opleiding tot kledingmaker te volgen", zegt ze verlegen.

Steven met zijn begeleider Modeste

"Ik kwam naar Knudsen's House Center om hulp te krijgen nadat mijn zowel mijn vader als mijn moeder was overleden", zegt Steven. De gemeentelider van de Broedergemeente van Mboko bracht hem naar het weeshuis. Daar heeft hij een thuis gekregen en een huismoeder die voor hem zorgt. Hij heeft ook psychosociale en fysieke steun gekregen en toegang tot onderwijs. Steven doet veel aan sport. Hij gaat naar de zesde klas en daar is hij blij mee. "Als ik klaar ben met school, wil ik smid worden," zegt hij.

Projecten Wereldwijd

Foto: ZZg

Suriname (23039)

Help ze naar school

Steeds meer kinderen en jongeren in Suriname groeien op in armoede en dat werkt door op school. Is er in een gezin te weinig geld voor schoolmaterialen en een schooluniform, voor inschrijfgeld, voor de bus naar school of noodzakelijk verblijf in een kindertehuis of internaat, dan heeft dat voor de kinderen vaak grote gevolgen. Schooluitvallers hebben zelfs grote kans op levenslange armoede.

De diaconie van de Surinaamse Broedergemeente zet zich daarom al jaren in om kinderen uit arme gezinnen op school te houden. Het ZZg werkt daar ook al jaren van harte aan mee. Maar het aantal kinderen dat deze ondersteuning nodig heeft wordt door de aanhoudende economische crisis steeds groter, nu al 575! En daarmee loopt het benodigde bedrag op tot € 19.500. Helpt u ons mee om dit bij elkaar te krijgen? De teller staat pas op € 4.100. Geeft u een kind schoolspullen ter waarde van € 25? Kunt u een kind een heel schooljaar onder uw hoede nemen voor € 250? Elke gift telt, maar bovenal: elk kind telt!

Geloof, hoop en liefde in praktijk

De projecten met dit logo zijn onderdeel van het ZZg Kinderprogramma.

Kijk op www.zzg.nl/kinderprogramma

Suriname (23024)

Opleiding gezondheidsassistenten

Enkele jaren geleden heeft het ZZg vier jaar lang de opleiding van nieuwe gezondheidszorgassistenten (GZA's) voor de Medische Zending meegefinancierd. Twaalf jonge GZA's konden daarna met erkend diploma aan het werk in een van de 52 poliklinieken in het binnenland. Nu wordt een nieuwe groep van twintig studenten opgeleid en het ZZg doet weer mee. Goed opgeleide gezondheidsassistenten zijn namelijk van cruciaal belang voor de gezondheidszorg in het binnenland van Suriname. Zij zijn het eerste aanspreekpunt voor patiënten. Ze werken zelfstandig en kunnen per radio een arts consulteren. Ze verstrekken medicijnen, begeleiden bevalingen, geven vaccinaties, zuigelingenverzorging en voorlichting, screenen schoolkinderen, verzorgen wonden, etc. Bij acute nood kunnen ze een patiënt per vliegtuig insturen naar het ziekenhuis in de stad.

De vierjarige opleiding kost gemiddeld € 70.000 per jaar. De Medische Zending kan 20% zelf betalen, de rest moet van donoren komen. Het ZZg heeft voor het eerste schooljaar € 20.000 bijgedragen. We zoeken nog € 4.500. *Helpt u mee het gat te vullen en het goede medische werk op de poli's in het Surinaamse binnenland gaande te houden?*

Foto: ZZg

Tanzania (23025) **Bouwen aan vakscholen**

Foto: HMMH

Op het platteland in Zuid-Tanzania zijn er nauwelijks opleidingsmogelijkheden voor jongeren. Daarom bouwde de kerk er tien jaar geleden samen met Herrnhuter Missionshilfe (HMMH) twee vakscholen, in Songea en Namtumbo. Daar gingen 182 jongeren in de afgelopen drie jaar de arbeidsmarkt op en hebben nu een erkend diploma in autotechniek, kleding maken, houtbewerken, elektrotechniek of computertraining. De meesten zijn nu zelfstandig ondernemer; enkelen vonden een baan bij een bedrijf. Beide vakscholen vroegen subsidie voor noodzakelijke verbeteringen. Songea wil de te kleine leer-/werkplaats van de automonteursopleiding uitbreiden en het schoolgebouw en hostel beveiligen. In

Namtumbo gaat het om onderhoud aan dak en vloeren en om een wateraansluiting. Het ZZg ziet de waarde van vakopleidingen voor jongeren en steunt beide vakscholen met € 10.000 voor bouwmaterialen; de arbeid doen docenten en studenten zelf. *Gelooft u ook in vakscholen, doet u dan mee?*

Tanzania (23002) **Evangelistentraining op de Mlimani bijbelschool**

Veel kleine lokale Broedergemeenten op het platteland in de Rukwa Provincie in Zuidwest-Tanzania hebben geen voorganger. Vaak is er wel iemand uit de gemeenschap die de rol van evangelist vervult en de gemeente leidt. Dat zo iemand toegerust moet worden voor dit belangrijke werk spreekt vanzelf. Op de Bijbelschool in Sumbanga mogen 35 evangelisten een tweejarige praktisch-theologische training volgen in pastorale zorg, evangelieverkondiging, bijbelkennis en het geloofwaardig voorleven van het evangelie als gemeenteleider. De Deense zendingsorganisatie BDM en het ZZg stoppen allebei € 5.150 in deze essentiële opleiding voor de toekomst van de Moravian Church in Rukwa. *Ook uw bijdrage doet er toe!*

Foto: ZZg

Malawi (24009) **1.500 bordjes pap voor vluchtelingenkinderen**

Bijna 85.000 mensen leven in het Dzaleka vluchtelingenkamp in Midden-Malawi; 50% daarvan zijn kinderen onder de 18 jaar. Twee Broedergemeente-hulporganisaties, het Duitse HMH en de Malawische MoHDevS, zijn actief in het kamp en zetten zich vooral in voor kinderen. Ze bouwden o.a. een kindercentrum waar kleuters les krijgen van vrijwilligers en een grote basisschool met inmiddels 1500(!) leerlingen. Van die leerlingen komen de meesten zonder ontbijt naar school en er zijn er veel die thuis maar één maaltijd per dag

krijgen. De kinderen hebben honger, zijn vaak ziek en missen de energie om te leren en te spelen. Daarom krijgen alle 1500 leerlingen elke schooldag speciale maïs- of sojapap, verrijkt met essentiële vitamines en mineralen. Het ZZg ondersteunt dit basale werk al meerdere jaren, samen met HMH, en gaat daar mee door. Voor 2024 zal de subsidie € 15.000- € 20.000 bedragen. *Doet u (weer) mee?*

Foto: HMH

Albanië (23031) **Vrouwenemancipatie vanuit de kerk**

Albanië kent nog veel patriarchale familiestructuren. Daarbinnen hebben vrouwen weinig kansen en is er vaak sprake van armoede en mishandeling. Vrouwelijke leiders van de kleine Broedergemeente in Albanië willen deze vrouwen, met name die tussen de 40 en 60 jaar, graag zelfvertrouwen geven en economisch zelfstandiger maken. Dat kan door beroepsgerichte cursussen (computervaardigheden, een eigen bedrijfje starten) en lessen in inkomensmogelijkheden thuis (koken, haren knippen, naaien, groente verbouwen, budgetteren). Ook praten ze met de mensen over vrouwenrechten, omgaan met geweld en doen ze bijbelstudie. Zo voelen de vrouwen zich sterker en minder economisch afhankelijk van hun man. Aan dit zinvolle sociale kerkelijk werk draagt het ZZg € 15.000 bij. *Is het u ook iets waard?*

Foto: Broedergemeente Albanië

Suriname (23011) **Kostgrondjes en natuurbescherming in Suriname**

Foto: STINASU

Door nieuwe, hoger gelegen kostgrondjes aan te leggen aan de rand van natuurpark Brownsberg wil natuurorganisatie STINASU 20 gezinnen uit lokale dorpen langs de Brownsweg vrijwaren van steeds vaker optredende overstroming van hun grondjes langs de Surinamerivier. In ruil daarvoor 'bewaken' die gezinnen dan de toegangsweg naar het natuur-

park en helpen zo illegale winning van goud en hout te voorkomen. Het ZZg ondersteunt dit project, dat in de periferie van onze doelstellingen zit, vooral vanwege de binding die de meeste van de betrokken dorpen hebben met de Evangelische Broedergemeente via kerk, onderwijs en gezondheidszorg. En het betreft een kwetsbare bevolkingsgroep. Het gaat om € 22.570. Hebt u binding met Brownsweg, doet u dan mee?

Foto: ZZg

Suriname (23044)

Jeugdpastoraat van de EBGs

De jeugdpredikant van de Broedergemeente in Suriname werkt met hart en ziel aan jeugdpastoraat, toerusting, coaching en begeleiding. Ze doet dat vanuit een klein kantoor bij het Jeugdcentrum van de EBGs, dat wat bouwkundige aanpassingen nodig heeft en beveiliging en inrichting. Het ZZg helpt hierbij, maar wil bovenal de geestelijke zorg voor kinderen en jongeren ondersteunen. Die krijgt onder andere gestalte in persoonlijke hulpverlening, trainingen en bewustwordingscampagnes. Er is veel geestelijke en materiële nood in de Surinaamse samenleving en met deze vorm van pastoraat is de kerk helpend aanwezig. Het ZZg stelde € 15.000 beschikbaar. € 2500 is tot dusverre ontvangen. *Uw bijdrage is dus nog heel welkom*

Foto: ZZg

Suriname (23038)

Soender Singh meisjesinternaat

Dit internaat van de Broedergemeente in Suriname is 100 jaar geleden opgericht voor meisjes uit Nickerie en uit het binnenland, die voor vervolgonderwijs aangewezen waren op scholen in Paramaribo. Dat is nog steeds zo, maar ook biedt het huis onderdak aan jonge vrouwen die geen thuis meer hebben door verwaarlozing, mishandeling of misbruik. Voor hen is Soender Singh een veilige haven. Het internaat is dringend toe aan onderhoud en renovatie van deuren, ramen, kozijnen, plafond- en wandplaten, plus een complete verbouwing. Het ZZg stelt € 24.000 ter beschikking. € 17.000 is er al binnengekomen, o.a. via het Zendingsfeest en het Kinderprogramma. *Vult u nog een beetje aan?*

Leven in dienst van de Heiland

Een boek over Peter Martin Legêne

Zendingsliteratuur: het bestaat in duizendvoud. Het zijn boeken, verhalen of geschriften die geschreven zijn om zendingsboodschappen of missiedoelen te verspreiden. Deze werken komen vaak van zendelingen die vertellen over hun geloof, culturele observaties en ervaringen met de lokale bevolking. Peter Martin Legêne (1885-1954) was zo'n zendeling. Voor sommige lezers zal zijn naam direct herkenning oproepen. Ook in de lange tijdslijn van het ZZg komen we zijn naam tegen.

Zendingsliteratuur kan verschillende vormen hebben, zoals autobiografieën, verhalen en theologische geschriften. Het draait allemaal om het delen van religieuze overtuigingen en culturele interacties, vaak in het kader van missionair werk. Het genre kan ook betrekking hebben op de geschiedenis van kolonisatie en de relatie tussen zendelingen en de lokale bevolking.

Niet eerder verscheen er een boek dat diepgaand onderzocht hoe zendingsliteratuur functioneert, ondanks de duizenden romans en verhalen die wereldwijd binnen dit genre zijn gepubliceerd. Dit verandert met de publicatie van het proefschrift van Benoît Verstraete-Hansen, dat nu in boekvorm voor iedereen beschikbaar is. Het is een bijzonder verhaal waarin Kinderhuis Sukh Dhaam in Alkmaar, Suriname een belangrijke rol speelt. En wie Kinderhuis Sukh Dhaam zegt, noemt in één adem ook vaak de Broedergemeente en het ZZg.

Peter Martin Legêne met een kind in Brits-Indië

Zending

Dat er een nauwe band bestaat tussen de geschiedenis van het land Suriname en die van de Evangelische Broedergemeente, is bij menigeen bekend. Peter Martin Legêne, een hernhutter zendeling uit Denemarken, werd door de kerk in 1914 met zijn Nederlandse echtgenote Anna Gerarda van Zanten uitgezonden naar Suriname. In het overzeese Alkmaar stichtte het zendelingenechtpaar in 1916 'Sukh Dhaam', een kindertehuis voor Hindostaanse kinderen. In 1930 eindigden zijn werkzaamheden in Suriname, toen Legêne werd teruggeroepen naar Nederland om leiding te geven aan het ZZg.

Schrijver

Legêne was niet alleen zendeling, maar ook actief als schrijver in de koloniale context. Aanvankelijk was hij boekdrukker en journalist, maar na een opleiding aan de zendingsschool van de Evangelische Broedergemeente in Niesky, Duitsland, werd hij missionaris in Suriname. Voordat hij zich daar kon vestigen, verbleef hij eerst in India om zich het Hindi en Urdu eigen te maken. Vervolgens trok hij naar

De originele schrijfset van Peter Martin Legêne

Amsterdam om Nederlands te leren spreken. Tussen 1914 en 1930 werkte hij als zendeling onder de Hindostanen in Alkmaar, Suriname. Vanaf 1935 was hij secretaris van het ZZg, dat van het EBG-bestuur in Herrnhut de verantwoordelijkheid voor de Surinamezending had gekregen. Legêne schreef meer dan 70 boeken en brochures, waaronder het bekende boek 'Suriname, Land mijner dromen'. Ook publiceerde hij vele artikelen in zendingsbladen, periodieken en kranten.

Het unieke karakter van zendingsliteratuur

Het proefschrift - en nu dus ook het boek - van Benoît Verstraete-Hansen over de zendeling Peter Martin Legêne, beschrijft voor het eerst wat er bedoeld wordt met de unieke eigenschappen van zendingsliteratuur, bekeken vanuit een postkoloniaal perspectief. Daarnaast onderzoekt het boek hoe bepaalde literaire elementen een fictieve tekst kunnen omvormen tot een zendingsverhaal. Dat klinkt misschien wat cryptisch, maar wat Benoît Verstraete-Hansen gedaan heeft is een heldere en boeiende uiteenzetting schrijven over wat zendingsliteratuur precies is, waarom het als genre zo belangrijk is, hoe we in deze tijd naar die oude zendingsverhalen kunnen kijken en hoe we die, specifiek in het geval van Peter Martin Legêne, kunnen plaatsen in het perspectief van een tijd waarin slavernij nog niet zo lang was afgeschaft.

Sukh Dhaam, huis van geluk

Het werk dat het echtpaar Legêne/Van Zanten in Alkmaar begon, gaat nog steeds door. Tot op de dag van vandaag is Kinderhuis Sukh Dhaam een begrip voor velen en een belangrijke uitvalsbasis voor kinderen die thuis niet in veiligheid kunnen opgroeien. Een veilige plek om te leven is belangrijk, zeker voor kinderen. Kinderhuis Sukh Dhaam, dat huis van geluk betekent, biedt zo'n plek aan kwetsbare kinderen. Het huis ligt in het plaatsje Alkmaar op een prachtige plek aan de Comewijnerivier.

Keukengebouw en meisjeshuis van Sukh Dhaam

Toen Sukh Dhaam in 1916 werd gesticht, bood het vooral onderdak aan kinderen van Hindostaanse plantagewerkers die in schrijnende omstandigheden leefden. Nu zijn het kinderen uit sociaalzwakke gezinnen die er liefdevol worden opgevangen, zo'n 70 kinderen tussen de 4 en 16 jaar. Hun ouders, vaak alleenstaande moeders, zijn zelf niet in staat hen te verzorgen, bijvoorbeeld vanwege drugsgebruik of alcoholverslaving.

De kinderen gaan overdag naar school. Na schooltijd helpen ze in de moestuin, bij de kippen, of in het huishouden. Op zaterdagmorgen werkt iedereen mee om het huis en het terrein schoon te maken. Daarna is er tijd voor sport en spel. Op zondag gaan de kinderen en het personeel naar de kerk. Het gebouw met de kenmerkende witte banken ligt eveneens op het terrein Sukh Dhaam.

Jarenlang had directeursechtpaar Adolf en Sabitrie Salamat de leiding bij Sukh Dhaam. Het zijn nog steeds zeer bekende namen voor veel oud-pupillen en betrokkenen bij het kinderkuis, in Nederland en Suriname. Bijzonder was dat broeder en zuster Salamat allebei als kind zelf ook opgroeiden in het kinderkuis en elkaar daar dus ook leerden kennen. Voordat ze als directeursechtpaar aan de slag gingen, waren ze groepsleider bij het huis. Na de pensionering van het echtpaar Salamat werd Neermala Sewbaransingh de nieuwe directeur. In 2021, tijdens de coronacrisis, werd het stokje overgedragen aan Elfie Dajadhar.

ZZg

Het ZZg is nog steeds betrokken bij Kinderhuis Sukh Dhaam. Jarenlang heeft het ZZg Sukh Dhaam, alsook de andere kinderkuizen, internaten en ouderenhuisen van de Broedergemeente structureel gesteund, want de exploitatiekosten konden meestal niet volledig worden gedekt. Voor een korte tijd, zo rond 2013/2014, heeft de Surinaamse overheid gezorgd voor subsidie, maar door de financiële crisis werd die net zo plotseling weer ingetrokken. Nu moet de Broedergemeente in Suriname de kosten weer dragen. Gelukkig zijn er ook initiatieven vanuit het huis die op kleine schaal voor inkomsten zorgen, zoals de opbrengsten uit de eigen moestuin en het verkopen van meubels die door de oudere kinderen in de houtwerkplaats worden gemaakt.

Giften voor Sukh Dhaam, maar ook voor de andere instellingen van de Surinaamse Broedergemeente, blijven bij het ZZg van harte welkom en worden door ons gereserveerd voor acute noodsituaties en, indien nodig, voor groot onderhoud.

Keukengebouw en meisjeshuis van Sukh Dhaam

Benoît Verstraete-Hansen is docent Frans in Kopenhagen (Denemarken) en redigeerde verschillende thematische tijdschriftnummers over de Nederlandse en de Deense West. 'Leven in dienst van de Heiland' is een bewerking van zijn proefschrift waarop hij op 18 februari 2022 aan de UVA promoveerde. Scan de QR-code voor een verslag van die promotie.

Benoît Verstraete-Hansen: Leven in dienst van de Heiland; Peter Martin Legêne als zendeling en schrijver (1885-1954). Hilversum: Verloren, 2023. 268 pagina's, met foto's. ISBN 9789 4645 506 89. Prijs € 30,00. Bestellen via de erkende boekhandel of rechtstreeks bij de uitgever.

Houtbewerking bij Kinderhuis Sukh Dhaam

Foto: Fred Manschot

Zendingsfeest zat. 21 sept. over hernhutter onderwijs

Het duurt nog even het zover is, maar inmiddels kwam de centrale zendingsfeestcommissie alweer bij elkaar om na te denken over het Zendingsfeest dat dit jaar op 21 september plaatsvindt in Zeist. Als thema is voor hernhutter onderwijs gekozen, omdat het dit jaar 300 jaar geleden is dat de eerste hernhutter school werd gesticht. Misschien heeft u zelf ook wel op een hernhutter school gezeten? Wat maakt een school nu eigenlijk een hernhutter school? We vieren die dag het feest van de wereldwijde zending en we zingen, we bidden, we spreken en ontmoeten elkaar met heerlijk eten en drinken én we horen dus over het hernhutter onderwijs. De zendingsfeestcommissie denkt op dit moment na over een geschikt actiedoel dat past bij het thema. Daarover hoort of leest u binnenkort vast meer.

Kijk ook op www.zzg.nl/zendingsfeest voor het laatste nieuws.

Ladoani

Er verscheen nóg een boek over de zending: 'Ladoani, brieven van een verpleegkundige uit het binnenland van Suriname', geschreven door Janneke Branger. Tussen 1971 en 1975 werd Janneke door het ZZg uitgezonden naar Suriname. Daar werkte ze vier jaar als verpleegkundige bij de Medische Zending op diverse poliklinieken in het binnenland, waaronder het dorp Ladoani. Behalve het genezen van zieken, zoals de bevolking het zelf noemde, heeft zij zich ingezet voor het geven van voorlichting over hygiëne en gezonde voeding en hield ze een consultatiebureau voor zuigelingen en kinderen op de dorpen langs de Surinamerivier. Weer terug in Nederland kreeg zij van haar ouders en andere familieleden alle brieven terug die zij in die periode had geschreven. Na haar pensionering herschreef ze deze tot een boek. 'Ladoani' geeft een boeiend inkijkje in het leven van Janneke Branger, die met open vizier en humor haar boeiende periode in het Surinaamse binnenland beschrijft.

Het boek kost € 22,95 en is te bestellen bij uw lokale boekwinkel of via www.uitgeverijaspekt.nl

ZZg in de steigers

Het kantoor van het ZZg, aan het Zeisterse Zusterplein, staat in de steigers. Letterlijk, door schilderswerkzaamheden, zoals te zien is op de foto. Maar ook figuurlijk zou je kunnen zeggen dat we "in de steigers" staan. We voelen aan alle kanten dat er dingen aan het veranderen zijn, zowel praktisch als inhoudelijk. Op het bureau van het ZZg wordt nog altijd hard doorgewerkt, maar er zijn veel uitdagingen. Door ziekte en pensioen van collega's wordt het ZZg team steeds kleiner, de organisatiekosten stijgen en de donateursinkomsten dalen. Het dwingt ons tot nadenken over welke werkzaamheden we wel en niet (meer) kunnen doen. En misschien nog wel belangrijker: wat is onze zendingsmissie in de komende jaren? Hoe ziet het toekomstig zendingswerk eruit? En hoe kunnen we daar praktisch en inhoudelijk handen en voeten aan geven?

Wij nodigen u van harte uit om over deze belangrijke onderwerpen mee te denken en te praten. Dat kan bijvoorbeeld als u lid bent van het ZZg, op de ledenvergadering van zaterdag 22 juni. Ook als u geen ZZg-lid bent, maar donateur, of kerklid, of anderszijds betrokken bij de zending zijn wij benieuwd naar uw mening en horen we graag hoe u naar het zendingswerk van het ZZg kijkt. We kunnen alle denkkraft goed gebruiken. Misschien heeft u wel de gouden tip voor de toekomst!

Neem gerust contact op via info@zzg.nl of 030 692 71 80 en vraag naar Nico van Wageningen, Daniël Claas of Douwe van Barneveld. Wij staan u echt graag te woord.

ZZg Nieuws via e-mail ontvangen

Het ZZg Nieuws kunt u ook per e-mail ontvangen. U blijft op de hoogte, spaart het milieu en onze portokosten. We sturen u een e-mailnieuwsbrief met een directe link naar het ZZg Nieuws zoals dat nu voor u ligt. Aanmelden kan eenvoudig via www.zzg.nl/mijn-zzg.

Zusterplein 20 3703 CB Zeist - tel. (030) 692 71 80 - info@zzg.nl - www.zzg.nl

Giften en donaties zijn welkom op banknr. NL74 RABO 0375 2169 36, t.n.v. ZZg, Zeist. Vermeld eventueel doel/projecttitel. BIC: RABONL2U
Een meeropbrengst voor een project besteedt het ZZg aan soortgelijke projecten. Een gift toch bestemmen voor een specifiek project? Laat het ons weten. **Minder post ontvangen?** Bel ons of kijk op: www.zzg.nl/mijn-zzg

Redactie: Arun Bernhard, Jeannet Kelholt. Eindredactie: Daniël Claas
Vormgeving: Manschot Grafimedia - Drukwerk: Tesink

